Op Oude Voet

Elsche Korf
&
Frans Tromp

1997

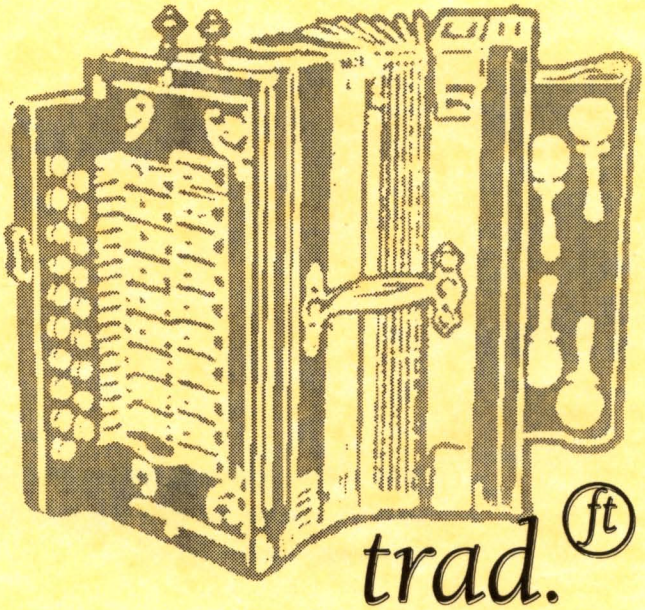

trad. ft

Op Oude Voet

1997

Dansbeschrijvingen : *Elsche Korf*
Muzieknotaties : *Frans Tromp*
Layout & Vormgeving : *trad*[ft]

Woord vooraf

1977 – 1997

Frans Tromp en Elsche Korf werken twintig jaar op goede voet samen en zijn voorlopig van plan om Op (de) Oude Voet door te gaan.

Het concept van de door Frans ingespeelde CD en het door Elsche en Frans geschreven boek met dansbeschrijvingen en bladmuziek, verschilt niet zo veel van de vorige productie OP GOEDE VOET. Deze werd ter gelegenheid van hun vijftienjarige samenwerking uitgebracht.

Twintig jaar lesgeven in Nederlandse dans door Elsche, met Frans als speelman, waren de inspiratiebron voor snel populair geworden nieuwe, Nederlandse dansen.

Evenals bij de vorige productie hebben Frans en Elsche samen met collega's uit binnen– en buitenland er voor gezorgd dat de Nederlandse dans en muziek Op Oude Voet blijft voortbestaan, maar dan wel deel uitmakend van een levende traditie.

augustus 1997,

Elsche Korf
&
Frans Tromp

HarmonikAa

dans : *Elsche Korf 1993*
muziek : ***HarmonikAa**, Frans Tromp 1992*

opstelling : dubbele frontkring van paren
gewone danshouding
maatsoort : 4/4
volgorde : (ab) nx a

	maat	
A		**a.**
	1–2	4 bijtrekpassen zijwaarts in dansrichting
	3–4	4 maal twee–stapsdraai in 8 stappen
	5–8	herhaal a. maat 1–4

	maat	
B		**b.**
	1	een zijwaartse wisselpas in dansrichting
	2	een zijwaartse wisselpas in klokrichting
	3	2 bijtrekpassen zijwaarts in dansrichting
	4	2 maal tweestaps–draai in 4 stappen
	5–6	herhaal b. maat 3–4
B:	1–6	herhaal b. maat 1–6

Achtergrond

Frans van der Aa is een van de harmonikabouwers in Nederland. De melodie voor deze dans wordt gespeeld op een van zijn harmonika's. Als eerbetoon aan Frans van der Aa zitten de twee letters van zijn achternaam verwerkt in de titel van de dans.

Menuet van Tongeren

dans : *Wil van den Berg 1993, bewerking: Marieke van Leersum*
muziek : ***Paspie Menuet**: Speelmansboek van Tongeren, A.J. Vanpelt de Maastricht (1786–1824)*

opstelling : dubbele frontkring
heren met rug naar middelpunt kring, handen laag op de rug
dames tegenover heren, met handen aan de rok
passen : 3 stappen per maat, zodanig dat het effect een vlak uitgevoerde walspas is
maatsoort : 3/2
volgorde : (ab) nx

	maat	tel	
A			**a.**
	1		met een beetje naar rechts ingezette omweg naar elkaars linkerschouder gaan
	2	1	de bocht zodanig afmaken dat men rechterschouder aan rechterschouder komt te staan en de beide voeten aangesloten zijn
		2	elkaar aankijken en op beide voeten opveren
		3	elkaar nog steeds aankijken en weer neerkomen op beide voeten
	3		om elkaar heen 'walsen' met de rechterschouders bij elkaar
	4		de heer vervolgt zijn weg door naar buiten te gaan en de dame door verder naar binnen te gaan tot men op elkaars oorspronkelijke plaats is uitgekomen
	5		een 'walspas' voorwaarts naar de partner toe
	6		een 'walspas' achterwaarts
	7–8		een ruim rondje 'walsen' rechts om de eigen as
	9–16		vanaf deze plaats herhaalt men a. maat 1–8 totdat men weer op de eigen oorspronkelijke plaats terug is

maat	tel	
B		**b.**
1–3		als paar in klokrichting kijkend en met de binnenhand vast 'walst' men in klokrichting voorwaarts
4		men wisselt voorlangs van hand en draait in een 'walspas' binnendoor tot men als paar in dansrichting kijkt
5–6		met de nieuwe binnenhand vast 'walst' men voorwaarts in dansrichting
7–8		van de partner vandaan een ruim rondje 'walsen' tot men weer in dansrichting kijkt
9–16		herhaal b. maat 1–8 spiegelbeeldig
	*	aan het eind van een ronde kan men naar een nieuwe partner gaan door de dames het laatste rondje rond hun linkerschouder iets groter te laten maken; ze komen dan uit bij de partner die op dat moment achter ze danst

Achtergrond

Wil van den Berg had de dans als Engelse dans bedoeld met de naam 'Two Cousins or Hero and Beatrice', naar twee namen uit Shakespeare's 'Much ado about nothing' en is als zodanig gepubliceerd in het boekje 'Dutch Crossing', met bijbehorende CD uitgegeven door de NVS.

Met welwillende toestemming van Wil wordt de dans nu ook aan het Nederlandse dansrepertoire toegevoegd.

Carl Eriks Wals

dans : *Elsche Korf 1994*
muziek : *Valsen til Christine, Carl Erik Lundgaard Jensen*

opstelling : flankkring van paren
gezicht in dansrichting
binnenhand van het paar in V–houding
buitenhand man onder de stuit
buitenhand vrouw langs het lichaam aan de rok
maatsoort : 3/4
volgorde : (ab) nx

	maat	tel	
A			**a.**
	1–2		met de binnenvoet te beginnen 2 walspassen voorwaarts
	3		met de binnenvoet te beginnen een overgekruiste walspas zijwaarts van de partner vandaan
	4		een overgekruiste walspas zijwaarts naar de partner terug
	5–6		met de binnenvoet te beginnen 2 walspassen voorwaarts
	7–8		de dame draait in 2 walspassen onder het poortje van de binnenarmen door onmiddellijk gevolgd door de heer
			* het effect is iemand die door een draaideur gaat op de hielen gevolgd door iemand anders; zij heeft 6 tellen om onderdoor te draaien en hij 5 tellen *
	9–16		herhaal a. maat 1–8; uitkomen in dubbele frontkring

	maat	tel	
B			**b.**
	1		met beide handen vast in "butterfly–hold" met dezelfde binnenvoeten als in de beginopstelling een walspas over het standbeen heen in dansrichting
	2		idem een overgekruiste walspas in klokrichting
	3–4		met de voorste handen iets omhoog en de achterste handen iets omlaag als een soort scheef gehouden hoepel met de binnenvoeten te beginnen 2 walspassen voorwaarts in dansrichting
	5–6		herhaal b. maat 1–2
	7–8		in 2 walspassen met de partner van plaats wisselen, waarbij de dame onder de linkerhand van de heer doorgaat
	9–16		herhaal b. maat 1–8 in klokrichting uitkomen in een dubbele frontkring; gewone danshouding
	17	1	een stap zijwaarts in klokrichting
		2	een stap zijwaarts in klokrichting achter het standbeen langs
		3	een stap zijwaarts in klokrichting

Verantwoording

Voor deze dans is gebruik gemaakt van een door een Deen geschreven melodie, de MBvO–aanpassing van de Israëlische dans Shir eres Nigbi, de Duitse dans Ericawalzer en de Amerikaanse dans Rangers Waltz. Internationale betrekkingen dus.

Achtergrond

De dans is ontstaan nadat Elsche een opname had gehoord van een CD waarop de Deense harmonikaspeler Carl Erik Lundgaard Jensen speelt. Valsen til Christine pakte haar zo, dat een nieuwe dans gecreëerd moest worden. Tijdens een muziekweekeinde op Schiermonnikoog heeft zij de dans gedanst voor de componist.Carl Erik was na afloop zeer ontroerd. Hij vertelde dat hij de muziek heeft geschreven voor zijn dochter, die vaak voor haar werk in het buitenland is. Hij mist haar dan zeer.

maat	tel	
18	1	een stap zijwaarts in klokrichting voor het standbeen langs
	2–3	het vrije been met een boogje achter het andere been zwaaien
		* zij – achter – zij – voor – zwaai *
19	1	het been neerzetten
	2	het vrije been zijwaarts in dansrichting neerzetten
	3	met het andere been een stap in dansrichting over het standbeen heen
20	1	een stap zijwaarts in dansrichting
	2–3	het vrije been zonder gewicht aansluiten aan het standbeen
		* achter – zij – voor – zij – sluit *
21		in gewone danshouding een walspas met een kwart draai in klokrichting
		vlaggestok wijst dan naar buiten
22–23		twee draaiende walspassen in dansrichting
24		tot slot in een dubbele frontkring een walspas achterwaarts van elkaar vandaan; handen weer in 'butterfly–hold'
B: 1–24		herhaal b. maat 1–24

de Vleuter

dans : *Cor Hogendijk 1981*
muziek : ***Petite Tonkinoise**: V. Scotto & Christine, bew ft*

opstelling : frontkring van paren
W–houding
maatsoort : 4/4
volgorde : (ab) nx

	maat	
A		**a.**
	1–2	met de rechtervoet te beginnen een zijwaartse wisselpas naar rechts
	3–4	met de linkervoet te beginnen een zijwaartse wisselpas naar links
		* tijdens a. maat 1–4 wordt de kring een beetje kleiner *
	5	een Engelse set naar rechts
	6	een Engelse set naar links
	7–8	in 3 stappen een halve slag rechtsom draaien
	9–10	met de handen in W–houding een zijwaartse wisselpas naar links
	11–12	een zijwaartse wisselpas naar rechts
		* tijdens a. maat 9–12 wordt de kring weer groter *
	13	een Engelse set naar links
	14	een Engelse set naar rechts
	15–16	in 3 stappen een halve slag linksom draaien

	maat	
B		**b.**
	1–4	de heren lopen in 8 wandelpassen met het gezicht voortdurend naar het midden van de kring om de dame heen die rechts van ze staat (eerst voor- en daarna achterlangs)
	5–8	de heren lopen in 8 wandelpassen met het gezicht voortdurend naar het midden van de kring om de dame heen die links van ze staat (eerst voor– en daarna achterlangs)
		* b. maat 1–8 voor de heren is een krakeling *
	1–4	de dames lopen in 8 wandelpassen om de heer heen die links van ze staat (eerst buitenom en dan binnendoor, terwijl ze de heer voortdurend aankijken)
	5–8	de dames lopen in 8 wandelpassen om de heer heen die rechts van ze staat (eerst buitenom en dan binnendoor, terwijl ze de heer voortdurend aankijken)
		* b. maat 1–8 voor de dames is een achtfiguur *

Achtergrond

De dans is gemaakt door Cor Hogendijk in het kader van 'English or Double Dutch'. Daarom heeft de dans ook een Engelse naam, namelijk 'Child with tea'. De muziek was oorspronkelijk een Franse tophit van rond de eeuwwisseling en is overal in Europa als folklore blijven hangen.

maat	
9–10	de heren lopen met het gezicht naar binnen 4 passen voorwaarts
9–10	de dames lopen met het gezicht naar buiten 4 passen voorwaarts
11–12	een ieder slaat linksaf en loopt in 4 passen naar een nieuwe partner
13–16	in gewone danshouding met de nieuwe partner rondspinnen op de plaats en kring weer sluiten

Weesmeisje

dans : *traditioneel*

muziek : *Aan den Oever van Snellen Vliet nr 59 uit Muziekboek van Andries Kiers, bew ft*

opstelling : flankkring van paren
gezicht in dansrichting
binnenhanden vast
vrouw buitenhand aan de rok
man buitenhand laag op de rug

maatsoort : 3/4

volgorde : (a) nx

maat		
A		a.
	1	met de buitenvoet te beginnen een walspas voorwaarts al kantelend van de partner vandaan en tevens een beetje voorwaarts bewegen in de dansrichting
	2	met de binnenvoet te beginnen een walspas voorwaarts al kantelend naar de partner terug en tevens een beetje voorwaarts bewegen in dansrichting; op het laatst de partner de andere hand geven en half omdraaien
	3	met de voet die het dichtst bij de partner is te beginnen een walspas al kantelend van de partner vandaan en daarbij tevens een beetje achterwaarts bewegen in dansrichting
	4	met de andere voet te beginnen een walspas al kantelend naar de partner toe en daarbij tevens een beetje achterwaarts bewegen in dansrichting
	5–6	met de partner in 2 walspassen van plaats wisselen, waarbij de dame onder het poortje van de verbonden handen doorgaat
	7–8	met de partner in 2 walspassen van plaats wisselen, waarbij de heer onder het poortje van de verbonden handen doorgaat; men staat dan weer in de uitgangsopstelling met de binnenhanden vast
	9–10	de heer walst voorwaarts en in de tussentijd draait de dame rechtsom een pirouette; daarna wisselen de partners van hand
	11–12	de heer walst voorwaarts en in de tussentijd draait de dame wederom een pirouette rechtsom
	13–16	wals rond met de partner
	17–24	herhaal maat 9–16

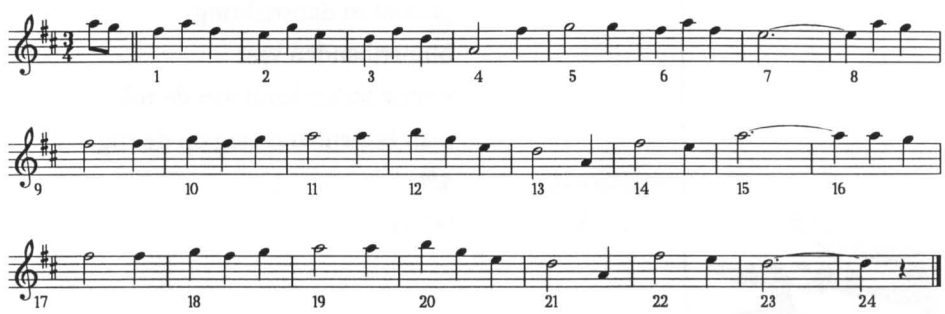

Achtergrond

Elsche heeft deze dans, zonder de herhaling in a. 17–24, geleerd van dansers van de Zweedse dansgroep Hova.

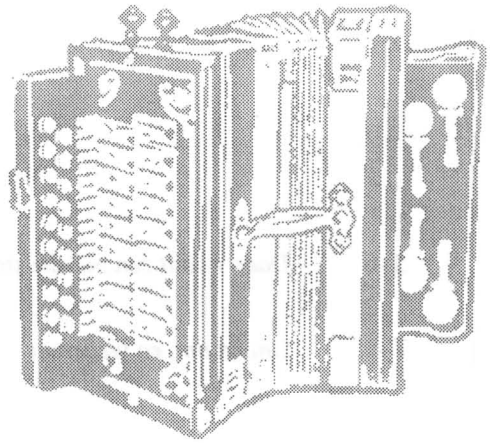

Te Haerlem in den Houte

dans : *Elsche Korf 1993*
muziek : *traditioneel Nederlands*

opstelling : flankkring van paren
gezicht in dansrichting
binnenhanden vast
vrouw buitenhand aan de rok
man buitenhand laag op de rug

maatsoort : 4/4

volgorde : (a) 5x

maat	tekst	
A		a.
1–2	*Te Haerlem in den Houte*	4 wandelpassen voorwaarts in dansrichting als paar
3–4	*keert de molenaer om*	de man voert de vrouw in 4 wandelpassen voor zich langs en draait zelf rechtsom in 4 wandelpassen onder het poortje van de geheven binnenarmen door, waardoor het paar met het gezicht in klokrichting uitkomt
5–6	*Daer woont een meiske stoute*	4 wandelpassen voorwaarts in klokrichting als paar
7–8	*Om en om, en wederom*	de man geeft de vrouw met de binnenhand een zetje, zodat zij op de plaats in 4 wandelpassen rechtsom kan draaien; intussen loopt hij voorwaarts in 4 wandelpassen in klokrichting door naar de volgende dame
9–10	*keert de molenaer om*	de man voert de vrouw in 4 wandelpassen voor zich langs en draait zelf rechtsom in 4 wandelpassen onder het poortje van de geheven binnenarmen door, waardoor het paar met het gezicht in dansrichting uitkomt

Liedtekst

Te Haerlem in den Houte, keert de molenaer om.
Daer woont een meiske stoute.
Om en om en wederom, keert de molenaer om.

Dat hoorde een der knapen, keert de molenaer om.
Die wou bij het meisken slapen.
Om en om en wederom, keert de molenaer om.

Dat mijn moeder dat wiste, keert de molenaer om.
Zij sloot mij in een kiste.
Om en om en wederom, keert de molenaer om.

Men zal uw moeder schenken wijn, keert de molenaer om.
Zij zal zo wel tevreden zijn.
Om en om en wederom, keert de molenaer om.

Men zal uw moeder schenken wijn, keert de molenaer om.
Zij zal zo wel tevreden zijn.
Om en om en wederom, keert de molenaer om.

Achtergrond

Het idee voor deze dans ontstond voorafgaand aan een reis van Pieremachochel naar Noorwegen waar heel veel zangdansen zijn.

Tango–wals

dans : *(vermoedelijk) Victor Silvester*
muziek : *elke wals met een A–gedeelte van 16 maten en een B–gedeelte van 16 maten*

opstelling : dubbele frontkring van paren
gewone danshouding met 'vlaggestok' in dansrichting
maatsoort : 3/4
volgorde : (ab) nx

maat

A **a.**

1–4 4 wandelpassen naar het midden van de kring, heer begint met links en dame begint met rechts
5–8 4 wandelpassen naar buiten
9–10 een slepende (getrokken) walspas zijwaarts in dansrichting
11–12 een slepende (getrokken) walspas zijwaarts in klokrichting
13–16 wals met de partner rond in dansrichting

* herhaal a. maat 9–16 indien gedanst wordt op de muziek van de wals van Piet de Jong

maat

B **b.**

1–2 met de buitenvoet te beginnen 2 wandelpassen voorwaarts in dansrichting
3 nog een stap voorwaarts en tegelijkertijd op dat been doorknielen
4 opstrekken en gewicht terug brengen op binnenbeen
5–8 herhaal b. maat 1–4
9–16 herhaal a. maat 9–16

Decemberwals

Wals van Piet de Jong

Achtergrond

Elsche heeft deze dans geleerd van caller Gordon Potts tijdens een ceilidh in Sidmouth (Engeland) in 1994. Gordon was slecht te verstaan, maar de verwijzing naar Victor Silvester kwam duidelijk over. Voor de dans werd niet een specifiek muziekje gebruikt, maar elke band bracht een eigen deun te berde.

Sleiver 17

dans : *Elsche Korf 1994*
muziek : *Sleiver nr 17 uit het muziekboek van W. M. Visser, bew ft*

opstelling : dubbele frontkring van paren
binnenhand van het paar in V–houding
vrije hand man onder de stuit
vrije hand vrouw langs het lichaam aan de rok
maatsoort : 3/4
volgorde : (abc + andersom) nx (abc)

trippeldriepas:

tel	
opmaat	vanuit een lichte spreidstand de volgende pas voorbereiden
1	breng het gewicht over op één voet
2	breng het gewicht terug op de andere voet, maar wel een heel klein beetje verplaatsend in de richting waarin men danst
3	breng het gewicht weer over op de eerste voet, maar tevens een heel klein beetje verplaatsend in de richting waarin men danst

bijtrekhoppas:

tel	
1–2	het spreidstandidee vergeten en een bijtrekpas zijwaarts maken
3	het gewicht overbrengen op de aansluitende voet en er een hop op maken
*	de hierboven beschreven pas kan ook 'zijwaartse mazurkapas' genoemd worden.

maat	
A	**a.**
1–4	met de buitenvoet en tegenover elkaar beginnend open polka dansen met 4 trippeldriepassen in dansrichting
5–6	met 2 handen vast in V–houding 2 zijwaartse mazurkapassen in dansrichting
7	sluit het vrije been met nadruk (maar zonder harde stamp) en met gewicht aan bij het standbeen
	b.
A: 1–7	herhaal a. maat 1–7 in klokrichting

maat

B **c.**

overgaan in een speciale danshouding,waarbij uitgaande vanuit een gewone danshouding de 'vlaggestokarmen' worden omgebogen doordat de heer beide handen van het paar in zijn linker zij zet

1–12 samen rechtsom in dansrichting rondschotsen in de trippeldriepas;
zorg dat de heer na maat 12 weer aan de binnenkant van de kring uitkomt

13–15 in dezelfde danshouding en doorgaand in dansrichting de passen van a. maat 5–7 herhalen

andersom.

A 1–7 herhaal b. maat 1–7

A: 1–7 herhaal a. maat 1–7

B 1–12 samen linksom in klokrichting rondschotsen in de trippeldriepas; let er goed op dat na maat 12 de heer weer aan de binnenkant van de kring uitkomt

13–15 doorgaand in klokrichting en in dezelfde danshouding de passen van b. maat 5–7 herhalen

Achtergrond

De muziek komt uit het speelmans-handschrift van Visser (1817-1821). Een Zweedse manier om Mazurka te dansen heeft Elsche geïnspireerd tot het schrijven van een op deze Sleiver passende dans.

Walsje voor Peije

dans : *Elsche Korf 1994*
muziek : *Walsje voor Peije, Frans Tromp 1993*

opstelling : flankkring van paren
heer gezicht in dansrichting
dame gezicht in klokrichting
gewone danshouding met 'vlaggestok' naar het midden van de kring

maatsoort : 3/4

volgorde : (ab) nx a

	maat	
A		**a.**
	1	één wandelpas in dansrichting: heer met links en dame met rechts
	2	nog een wandelpas in dansrichting
	3	één slepende bijtrekpas zijwaarts naar het midden van de kring
	4	één wandelpas in dansrichting
	5–8	herhaal a. maat 1–4 wederom in dansrichting, maar nu spiegelbeeldig
	9–14	herhaal a. maat 1–6
	15–16	wissel met de partner van plaats in een slepende (getrokken) walspas, waarbij de dame onder de 'vlaggestok' doorgaat
A:		
	1–16	herhaal a. maat 1–16 in klokrichting na afloop staat men weer in beginopstelling, maar nu in tweehandshouding

	maat	
B		**b.**
	1	met beide handen vast één walspas voorwaarts naar de partner toe; heer met links en dame met rechts
	2	één walspas achterwaarts van de partner vandaan
	3–4	met twee walspassen wordt de dame ingedraaid door de linker arm van de heer en rechter arm van de dame tussen beider bovenlichamen door over het hoofd van de dame te voeren, zodat men naast elkaar uitkomt (deze manier van indraaien heet in Cajun 'sweetheart cuddle')
	5–6	het paar zwenkt in 2 walspassen rond op de plaats; heer voorwaarts en dame achterwaarts
	7–8	de dame in een slepende (getrokken) walspas zodanig uitrollen, dat het paar eindigt met het gezicht in dansrichting met de binnenhand vast

Stijl

De muziek is in een zodanig tempo dat walspassen eigenlijk te snel en wandelpassen eigenlijk te langzaam zijn; de 'luie walspas' (stap–tik–aan) is meer van toepassing. De dansbeschrijving is dus qua stappen slechts een advies, men kan er zelf invulling aan geven al naar gelang het moment van de dans.

Achtergrond

Frans heeft de muziek voor deze dans oorspronkelijk geschreven ter gelegenheid van een een poging om een record in het Guinness Book of Records te breken. Tijdens een harmonikadag in Drachten (26 juni 1993) zouden meer dan 100 harmonika's tegelijkertijd spelen. Dat aantal is niet gehaald; het waren er slechts 76. De muziek is opgedragen aan een beroemd harmonikaspeler uit Drachten. Zijn bijnaam was Peije Rasp. Hij was zo'n markant figuur dat er in Drachten een standbeeldje voor hem is geplaatst.

maat	
9	één slepende bijtrekpas zijwaarts naar elkaar toe
10	één slepende bijtrekpas zijwaarts van elkaar vandaan
11–12	in een slepende (getrokken) walspas met de partner van plaats wisselen, waarbij de dame voor de heer langs gaat van de ene in de andere hand; men blijft met het gezicht in dansrichting
13	één slepende bijtrekpas zijwaarts naar de partner toe
14	één slepende bijtrekpas zijwaarts van de partner vandaan
15–16	heer: met 2 slepende bijtrekpassen de vorige partner onder het poortje van de binnenarmen doorhelpen en zelf met het gezicht in dansrichting doorgaan tot vóór de volgende partner
	* de 2 slepende bijtrekpassen zijn nodig om de goede voet beschikbaar te krijgen voor de overgang naar zowel b. als a. *
B:	
1–16	herhaal b. maat 1–16
	na afloop weer uitkomen in beginopstelling

Gavot voor de Marionetten

dans : *Elsche Korf 1997*
muziek : *nr 950 uit Oude en Nieuwe Hollantse Boeren Lieties en Contredansen, bew ft*

opstelling : dubbele frontkring
heren met rug naar middelpunt kring
dames tegenover heren
beide handen vast op borsthoogte, zijwaarts uitgestrekt
maatsoort : 4/4
volgorde : (ab) nx

maat		
A		**a.**
	1	in het ritme van een wisselpas een in dansrichting ingezette verplaatsende draai; heer linksom en dame rechtsom
	2	met het gezicht in klokrichting en beide handen vast 2 stappen voorwaarts in klokrichting
	3	in het ritme van een wisselpas een in klokrichting ingezette verplaatsende draai; heer rechtsom en dame linksom
	4	met het gezicht in dansrichting en beide handen vast 2 stappen voorwaarts in dansrichting
A:		
	1–4	herhaal a. maat 1–4

maat		b.
B		
	1–4	in gewone danshouding 4 maten polka rond in dansrichting
	5	2 stampen op de plaats en elkaar beide handen geven
	6	2 rielpassen op de plaats daarbij een heel klein beetje achterwaarts dansen
	7–8	4 huppelpassen op de plaats, waarbij men naar elkaar en van elkaar gaat; de handen doen daarbij mee
B:		
	1–8	herhaal b. maat 1–8

Achtergrond

De aanleiding tot het maken van deze dans was het verzoek van de dansgroep Pieremachochel om voor het danshuis van januari 1997 iets nieuws te brengen. In nauwe samenspraak met Elsche werd bladmuziek uitgezocht. De Gavot voor de Marionetten was er een van. In het kader van levende traditie is er een dans bijgemaakt gebaseerd op Nederlandse motieven.

Malbroek

dans : *traditioneel bew Frans Tromp en Elsche Korf*
muziek : ***Malbroek** uit Oude Nederlandse Volksdansen, bew ft*

opstelling : dubbele frontkring van paren
gewone danshouding
maatsoort : 4/4 en 6/8
volgorde : (ab) nx a

maat	tel	
A 4/4		**a.**
1–8		acht maten rechtsom rondschotsen in dansrichting en los tegenover elkaar uitkomen met de handen in de zij; de heer met de rug en de dame met het gezicht naar middelpunt kring

maat	tel	
B 6/8		**b.**
1		een bijtrekpas zijwaarts naar rechts of 2 galoppassen
2	1–3	een stap zijwaarts naar rechts en een zwaai van het vrije been over het standbeen heen inzetten
	4–6	zwaai afmaken en in de eigen handen klappen
3		herhaal b. maat 1 spiegelbeeldig zijwaarts naar links
B 4/4		
4		herhaal b. maat 2 spiegelbeeldig zijwaarts naar links
5–8		op de plaats tegenover de partner 8 rielpassen
B: 6/8		
1–3		herhaal b. maat 1–3
B: 4/4		
4		herhaal b. maat 4
5–6		op de plaats tegenover de partner 4 rielpassen en op het laatst zorgen dat de rechterschouders naar elkaar toegedraaid worden
7–8		4 rielpassen achterwaarts en uitkomen tegenover een nieuwe partner

E&F 1997

Achtergrond

Deze dans staat voor het eerst beschreven in 'Oude Nederlandsche Volksdansen' bundel 2, A. Sanson–Catz en A. de Koe 1929. De auteurs geven als bron 'Overijsel'. Het lied is van Franse oorsprong met als eerste regel 'Malbrough s'en va en guerre'. Deze Engelse veldheer Marlborough was in de Spaanse Successieoorlog (1702–1713) opperbevelhebber van de Engelse en Nederlandse troepen. Rond 1870 zong men in Friesland nog steeds 'Malbroek die gaat ten oorlog en hij komt nooit weerom'. Ook in Denemarken waren de melodie en dans bekend onder de naam Malbrok.

In de uitgave van 1929 wisselde men aan het einde van de dans nog niet van partner, dat is pas in een in 1971 door de NEVO herziene uitgave toegevoegd.

When Chloe

dans : *Elsche Korf 1994*
muziek : *When Chloe uit manuscript van de familie Welsh (Engeland, omstreeks 1800), bew ft*

opstelling : flankkring
man kijkt in dansrichting
vrouw kijkt in klokrichting
rechterhand vast
vrije hand man laag op de rug
vrije hand vrouw laag aan de rok

maatsoort : 3/4
volgorde : (ab) nx a

maat	
A	**a.**
1	een walspas voorwaarts naar de partner toe
2	een walspas achterwaarts van de partner vandaan
3–4	met 2 walspassen met de partner van plaats wisselen, waarbij de dame onder de arm doordraait; daarna rechterhanden hoog laten en de linkerhanden precies onder de rechterhanden vastgeven * tijdens de maten 5–16 van a. wordt het 'kleine venster' gemaakt, rondgewalst en het 'kleine venster' weer uitgedraaid *
5–8	de vrouw draait onder de hoog geheven gekruiste handen tweemaal rechtsom, waarbij zij zich tevens tegen de klok in verplaatst; in de tussentijd begeleidt de man haar draaien en walst tegen de klok in; als paar verplaatst men zich eenmaal rond; in de laatste maat moet het 'kleine venster' duidelijk gemaakt zijn als volgt: ieders rechterbovenarm staat haaks schuin van het lichaam af; de rechterhanden zijn vast; de linkerhanden zijn ook vast; de polsen liggen in de bocht van de eigen elleboog; men kan zo door het 'kleine venster' naar elkaar kijken
9–12	het 'kleine venster' walst nu rechtsom de andere kant op of anders gezegd met de klok mee anderhalf keer rond * tijdens de maten 13–16 van a. wordt het 'kleine venster' in eenmaal rond weer losgedraaid en moet men eindigen zoals in de beginopstelling *
13–16	de vrouw draait onder de hoog geheven gekruiste handen tweemaal linksom, waarbij zij zich tevens met de klok mee verplaatst;

in de tussentijd begeleidt de man haar draaien en walst met de klok mee totdat beiden op de oorspronkelijke plaats zijn uitgekomen

* ervaren dansers kunnen tijdens het in– en uitdraaien van het 'kleine venster' sneller draaien;
dat kan aan ieders voorkeur worden overgelaten zolang men maar op tijd terug is voor figuur b.

maat

B **b.**

1–4	met deze partner een handtoer rechts walsen, aan het eind de partner passeren en doorwalsen naar de volgende partner
5–8	met de volgende partner een handtoer links walsen, aan het eind de partner passeren en doorwalsen naar de volgende partner
9–12	herhaal b. maat 1–4 met de derde partner
13–16	herhaal b. maat 5–8 met de vierde partner

* de vijfde partner wordt de nieuwe partner voor de a. figuur.

Achtergrond
Frans had de muziek 'When Chloe' gevonden in een Engels muziekboek. Elsche vond de muziek heel mooi en heeeft er een dans bij gemaakt. Zij heeft zich laten inspireren door een figuur uit de Oostenrijkse Ländler, genaamd 'das kleine Fenster'. Hetzelfde figuur is ook al terechtgekomen in de Cajun Two–step.

Rigaudon

dans : *Elsche Korf 1997*
muziek : ***Rigaudon, traditioneel, bew ft***

opstelling : flankkring van paren
gezicht in dansrichting
binnenhand laag voor vast
vrouwen hand aan de rok
heren hand laag op de rug
passen : de basispas van de dans is 'stap – stap – wisselpas'
maatsoort : 4/4
volgorde : (ab) nx

	maat	tel	
A			**a.**
	1		met de buitenvoet te beginnen 2 stappen voorwaarts in dansrichting
	2		in dezelfde richting 1 wisselpas
	3		2 stappen voorwaarts in dansrichting
	4		met een wisselpas van plaats wisselen, waarbij de dame onder het poortje van de binnenhanden doorgaat
	5–8		herhaal a. maat 1–4 in klokrichting
	9		met de binnenhand vast 2 stappen voorwaarts in dansrichting
	10		met beide handen vast een zijwaartse wisselpas in dansrichting
	11		in klokrichting in te zetten een draai om de eigen as in 2 stappen (heer rechtsom en dame linksom)
	12		met beide handen vast een zijwaartse wisselpas in klokrichting
	13–16		herhaal a. maat 9–12

	maat	tel	
B			**b.**
	1–4		met de rechterhand laag vast een handtoer rechts met 2 basispassen
	5–8		met de linkerhand laag vast een handtoer links met 2 basispassen
		*	de volgende maten worden een ketting, waarbij de heren in klokrichting en de dames in dansrichting gaan *
	9–10		de partner met de rechterhand passeren in 1 basispas
	11–12		de volgende met de linkerhand passeren in 1 basispas
	13–14		de volgende met de rechterhand passeren in 1 basispas
	15–16		de volgende met de linkerhand passeren in 1 basispas
		*	de vijfde wordt de nieuwe partner

Achtergrond

Naar aanleiding van het verzoek van de dansgroep Pieremachochel om voor het danshuis van januari 1997 iets nieuws te brengen, zocht Christel van Noort, een aantal muzikanten bij elkaar. In nauwe samenspraak met Elsche werd bladmuziek uitgezocht. De Rigaudon was er een van. In het kader van levende traditie is er een dans bijgemaakt gebaseerd op Nederlandse en Engelse motieven.

Maatwerk

dans : *Elsche Korf 1993*
muziek : *Maatwerk, Frans Tromp 1992*

opstelling : dubbele frontkring van paren
'vlaggestokhand' vast
vrije hand in de zij
maatsoort : 2/4 en 3/4
volgorde : (ab) nx a

maat	tel	
A 2/4		**a.**
1		met de buitenvoeten van het paar (de man links en de vrouw rechts) een stap in klokrichting over het standbeen heen
2		nog een stap zijwaarts in klokrichting
3	1	een stap met de buitenvoet in klokrichting achter het standbeen langs
	2	nog een stap zijwaarts in klokrichting
4	1	een stap met de buitenvoet in klokrichting voor het standbeen langs
	2	nog een stap zijwaarts in klokrichting
5–12		herhaal a. maat 1–4 nog tweemaal
13–14		herhaal a. maat 1–2
A 3/4		
15	1–2	met de buitenvoet een stap zijwaarts in klokrichting achter het standbeen langs
	3	een stap zijwaarts in klokrichting

maat	tel	
B 3/4		**b.**
1		met de partner in gewone danshouding met de buitenvoet een stap–hoppas in dansrichting
2		met het andere been over het standbeen heen een kleine walspas voorwaarts in dansrichting
3–4		twee slepende bijtrekpassen zijwaarts in dansrichting
5–8		wals rond met de partner
9–14		herhaal b. maat 1–6
B 2/4		
15–16		herhaal a. maat 3–4

A

B

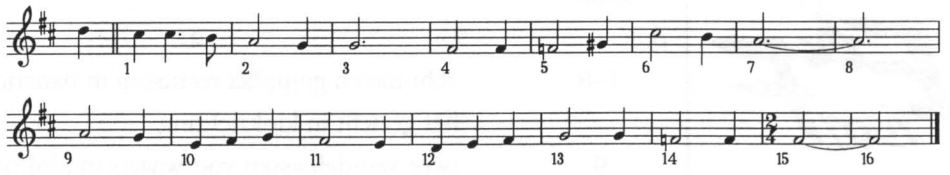

Achtergrond

De muziek voor deze dans is heel ongewoon voor Nederlandse begrippen. De stijl waarin deze dans past is misschien niet typisch Nederlands in de traditionele zin van het woord, maar past wel bij de manier waarop in Nederland in 1993 tegen folkloristische parendansen wordt aangekeken. De naam van de dans slaat op de maatwisselingen en het precies op maat krijgen van de passen tijdens de overgangen van de ene muzikale zin naar de andere.

Dubbel & Dwars

dans : *Elsche Korf 1993*
muziek : *Dubbel & Dwars, Frans Tromp 1992*

opstelling : dubbele frontkring van paren
gewone danshouding
maatsoort : 4/4
volgorde : (ab) nx ½a

	maat	
A		**a.**
	1–8	acht maten glijpolka rechtsom in dansrichting en eindigen met het gezicht in klokrichting
	9	twee wandelpassen voorwaarts in klokrichting
	10–17	acht maten glijpolka linksom in klokrichting en eindigen met het gezicht in dansrichting
	18	twee wandelpassen voorwaarts in dansrichting

	maat	
B		**b.**
	1	een zijwaartse wisselpas van de partner vandaan schuin voorwaarts in dansrichting; vrouwen handen aan de rok; mannen handen laag op rug gevouwen
	2	een zijwaartse wisselpas terug naar de partner schuin voorwaarts in dansrichting; handen idem
	3–4	in gewone danshouding stap–hop rond in dansrichting
	5–8	herhaal b. maat 1–4

Achtergrond
De dans is helemaal gemaakt op het ongelijke aantal maten. De titel geeft weer wat er in de dans gebeurt. Het a. figuur gaat dubbel en het b. figuur gaat dwars.

Inhoud

Carl Eriks Wals	8
When **Chloe**	26
Dubbel & Dwars	32
Gavot voor de Marionetten	22
Te **Haerlem in den Houte**	14
HarmonikAa	5
Maatwerk	30
Malbroek	24
Gavot voor de **Marionetten**	22
Menuet van Tongeren	6
Walsje voor **Peije**	20
Rigaudon	28
Sleiver 17	18
Tango-wals	16
Menuet van **Tongeren**	6
de **Vleuter**	10
Walsje voor Peije	20
Weesmeisje	12
When Chloe	26